

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Masarykova mateřská škola Roudnice n. L., Dobrovského 1217

Dobrovského 1217, 413 01 Roudnice n. L.

Identifikátor školy: 600 081 117

Termín konání inspekce: 13. – 15. červen 2005

Čj:	f2-1043/05-1351
Signatura	kf2ay144

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem příspěvkové organizace s názvem **Masarykova Mateřská škola, Roudnice n. L., Dobrovského 1217**, je Město Roudnice n. L. se sídlem Karlovo náměstí 21, 413 01 Roudnice n. L. Mateřská škola (dále jen MŠ) je příspěvkovou organizací od 1. ledna 1995 a sdružuje MŠ a školní jídelnu. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 12. 2. 1999, čj. 65/99, vydané Školským úřadem v Litoměřicích, uvádí plánovanou kapacitu pro MŠ 48 dětí, kapacita školní jídelny je 40 jídel (stanovená stravovací kapacita neodpovídá skutečné potřebě školy). MŠ je dvoutrídni a pro školní rok 2004/2005 bylo k 30. 9. 2005 zapsáno 35 dětí, z toho jsou 2 děti přihlášeny na nepravidelný provoz. Třídy jsou smíšené (děti ve věku zpravidla od 3 do 7 let), v současné době je v MŠ zapsáno 44 dětí, kapacita školy překračována není. Délka provozu byla stanovena pro školní rok 2004/2005 od 6:15 do 16:00 hodin a to se souhlasem rodičů i zřizovatele.

Mateřská škola pracuje dle vlastního školního vzdělávacího programu, který je zpracován na období jednoho roku a je uváděn do praxe pod názvem „**Je nám dobře na světě**“.

Tematické bloky jsou řazeny dle čtvero ročního období – „Hrajeme si od jara do zimy“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a hodnocení personálních a materiálně technických podmínek vzdělávání včetně průběhu a výsledků předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický sbor tvoří 3 učitelky, z nichž dvě jsou plně kvalifikované pro učitelství v MŠ (včetně ředitelky), jedna učitelka kvalifikační podmínky pro předškolní vzdělávání nesplňuje (obor vychovatelství, bez praxe v MŠ). Míra vyučovací povinnosti, tj. přímá výchovná práce pedagogů, je určena písemně pouze u ředitelky (21 hodin týdně), nekrácený úvazek učitelek (31 hodin týdně) je pak zpracován do přehledu pracovní doby zaměstnanců. Prostudováním harmonogramu rozvržení služeb pedagogů pro školní rok 2004/2005 bylo zjištěno, že služby ředitelky jsou vzhledem ke skutečné potřebě provozu rozvrženy neúčelně (např. rozvrh je stanoven pouze pro ranní směny, vynecháno je pondělí a třídy se spojují, konec vyučovací povinnosti je v dalších dnech stanoven na 10:30 hodin, čímž je narušena kontinuita vzdělávacího procesu, děti jsou v této době na vycházce aj.). Totéž je částečně uplatňováno ve změněném rozvrhu, který byl nově stanoven od 1. 3. 2005.

Organizační struktura příspěvkové organizace je stanovena písemně a tvoří ji 4 úseky - ekonomický, výchovně vzdělávací, provozní a úsek školního stravování. Škola nemá zpracovaný organizační řád, který by přehledně určoval řízení, kompetence a pravomoce příspěvkové organizace. Pravidla chodu školy upravuje ředitelka vnitřními dokumenty (provozní řád, školní řád), pro plynulost provozu přijímá jednorázová opatření. V převážné většině jsou písemně zpracovány základní povinnosti u jednotlivých profesí. Obsah povinností učitelek není jednoznačný pro zpracování třídního vzdělávacího programu, zcela chybí zpracování povinností u vedoucí školní jídelny. Ke skutečné potřebě provozu nejsou funkčně rozvrženy pracovní úvazky školnice a kuchařky (konec pracovní doby 12:30, 14:00), podmínky pro úklid v odpoledních hodinách v MŠ nejsou vytvořeny (stlání lůžkovin či mytí nádobí po svačině).

Informace uvnitř školy jsou poskytovány pracovníkům na svolávaných pracovních a pedagogických poradách nebo v osobním kontaktu. Zápisy z porad jsou heslovité, většinou jsou řešeny organizační záležitosti školy, ojediněle je do programu zařazováno řešení pedagogických problémů. Chybí systém vyhodnocování výchovně vzdělávací činnosti či opatření ke zkvalitnění vzdělávací práce školy. Důležité informace k rozvržení pracovní doby, určení základních povinností či jiná bezpečnostní opatření uvnitř školy jsou pracovníkům předány písemně a ty zakládají k docházce. Přístup ke všem potřebným informacím není zprostředkován zveřejněním (např. nástěnka pro zaměstnance) tak, aby pomáhal a byl vytvořen prostor pro participační styl řízení. Systém řízení uvnitř školy vykazuje nedostatky, uplatňují se zejména prvky direktivního řízení.

Ředitelka školy si nevytvořila potřebné podmínky pro účinný systém kontroly činnosti učitelů. Kontrola pedagogické činnosti je dle sdělení ředitelky prováděna souběžně v době, kdy sama plní vyučovací povinnost u dětí. Hospitační záznamy předložila i přesto, že je prokazatelně v uvedené době nemohla provést. Takto pojatá hospitační činnost je nefunkční.

Vedení nekvalifikované učitelky není do plánu práce školy začleněno. Škola se snaží vytvořit podmínky pro další vzdělávání učitelů, v jeho rámci je však opomíjena problematika současného předškolního vzdělávání. Hodnocení zaměstnanců je částečně dokladováno ve zdůvodnění při přidělování mimořádných odměn. Hodnotící kritéria pro vyplacení nenárokových složek platu jsou vytvořena, v praxi však nefungují. Přidělování osobních příplatků je plošné, zvolená kritéria jsou nemotivující a zahrnují plnění základních povinností. Vliv hodnocení na profesní růst pracovníků není patrný.

Personální podmínky předškolního vzdělávání jsou hodnoceny stupněm vyhovujícím.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Jednopatrová budova MŠ působí udržovaným dojmem (nová fasáda i oplocení) a je umístěna v klidné okrajové části města, uprostřed vilové zástavby. Pro celoroční vyžití dětí je přizpůsobena a vybavena školní zahrada – ohniště, umělý svah, pískoviště, zahradní altán, další pomůcky jsou sezónní a přenosné.

Třídy slouží zároveň jako herny a jsou situovány v přízemí, spojeny prosklenou zatahovací stěnou. Na ně navazuje společná šatna dětí, místnost pro odpočinek s šatnou zaměstnanců a zdravotně hygienická zařízení pro děti a dospělé. Hospodářské zázemí je v suterénu (kuchyň, sklady, kotelna), v patře pak ložnice dětí, sociální vybavení pro děti včetně sprchového koutu a kanceláře ředitelky a vedoucí školní jídelny. Kapacitní možnosti sociálního zázemí v přízemí (3 umyvadla) jsou vzhledem k prostorovým možnostem a ke skutečnému dennímu počtu přítomných dětí velmi limitující. Využívání sociálního zařízení v patře ztěžuje celkovou organizaci provozu a škola jej využívá pouze v době odpoledního odpočinku dětí. V základním vybavení chybí dětské hřebeny (5 ks pro všechny děti), bez označení jsou i lůžkoviny. Organizace provozu v šatně není promyšlena, děti se obouvají a zouvají v malé předsínce za vchodovými dveřmi, téměř všechny ve stoje (na malém prostoru 2 židličky). Zasouvací lavičky pod šatnovými skříňkami se téměř vůbec nepoužívají. V průběhu inspekce jen malá část rodičů předávala dítě do třídy osobně (v rozporu se *Školním řádem*, kde bod 3 toto ukládá jako povinnost).

Ve vztahu k vzdělávacímu programu disponuje MŠ dostatečným množstvím kvalitních didaktických pomůcek, hraček, sportovního náčiní a potřebného pracovního materiálu. Hračky a učební pomůcky jsou umístěny v dosahu dětí, skladba odpovídá věkovému složení tříd. Nábytek byl postupně vyměněn za nový a funkční tak, aby odpovídal hygienickým

i estetickým požadavkům, včetně požadavkům fyziometrickým. Ve vybavení rovněž nechybí pomůcky pro hudební, pracovní a výtvarné činnosti, rozmanitá je nabídka obrazového materiálu a knih. Jedinou nevýhodou posledně zmiňovaných je jejich umístění (vyšší police a skříňky) a děti k nim mají ztížený volný přístup. Interiér tříd méně podnětně vede děti k jeho smysluplnému využívání, malá je nabídka pro námětové a tvořivé hry zvláště pro chlapce.

Z audiovizuální techniky vlastní škola televizi, video a radiopřehrávač, k dispozici je široký výběr poslechových skladeb a nahrávek, což se snaží učitelky využívat v procesu výuky. Kancelářskou techniku zatím využívají aktivně ředitelka s vedoucí školní jídelny (2 PC včetně tiskáren), chybí kopírka, zprovozněn je přístup k internetu a využívání elektronické pošty.

Plánování v oblasti materiálních a technických podmínek školy je věnována pozornost, vstřícnost zřizovatele se projevuje v dostatku finančních prostředků plynoucích do této oblasti. V poslední době se však škola soustředila na kvantitu vybavení, méně na efektivnost a účelnost.

Materiálně technické podmínky pro potřeby předškolního vzdělávání mají velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Základním pedagogickým dokumentem pro školní rok 2004/2005 je školní vzdělávací program, který je do praxe uváděn pod názvem „*Hrajeme si od jara do zimy*“. Při jeho sestavování škola programově vycházela z obecných cílů předškolního vzdělávání a doporučených zásad Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Záměr vzdělávacího úsilí je deklarován v 5 rozvojových oblastech, obsah výchovně vzdělávací činnosti je nasměrován do měsíčních tematických celků a jejich podtémat. Značné rozdíly jsou ve zpracovaných třídních vzdělávacích programech a jejich obsahu, které na toto navazují. Chybí důkladná analýza předcházejícího období s ohledem na složení třídy, nejasný je způsob evaluace či zjišťování výsledků vzdělávání i individuálních pokroků dětí.

Dokumentace k evidenci začátku, průběhu a ukončení docházky dítěte do MŠ je průkazně vedena na předepsaných formulářích.

Kontrolní činnost je zaměřena více na organizační zajištění provozu, analýza naplňování cílů programu MŠ není prováděna. Systém pro ověřování efektivity užívaných metod práce, výsledků a dosahování individuálních pokroků dětí není vytvořen. Kontrolní a evaluační proces vykazuje nedostatky, neposkytuje zpětnou vazbu o naplňování cílů vzdělávacího programu a neslouží ke zkvalitnění práce MŠ.

Organizace předškolního vzdělávání jen částečně respektuje psychohygienické zásady. Dodrženy jsou doporučené intervaly při podávání jídla v dopoledním uspořádání, odpoledne se toto pravidlo nedodržuje (jednou z příčin je i rozvržení pracovní doby kuchařky). Prostor pro spontánní aktivity je vymezen do 8:30 hodin, což nevytváří podmínky pro plné uspokojení zájmu a potřeb všech dětí, neboť většina jich přichází do MŠ kolem 8. hodiny a téměř polovina jich odchází po obědě domů. Režim odpoledního odpočinku není diferencován vzhledem k individuálním potřebám dětí, ty které zůstávají v MŠ, odpočívají na lůžku. Rušivým momentem jsou nepromyšlené přechody k realizaci pohybových činností a dopolední svačiny, což se v průběhu inspekce i potvrdilo. Režim dne je stanoven písemně pro učitelky, zveřejnění pro rodiče v šatně chybí.

Školní řád je zveřejněn na nástěnce v šatně. Obsahové zpracování však plně neodpovídá platné zákonné normě, chybí práva dětí a jejich zákonných zástupců, pozornost je soustředěna pouze na základní povinnosti rodičů. Škola nově zareagovala při změně úplaty za předškolní vzdělávání (od 1. 1. 2005), upravující směrnice ředitelky školy je zveřejněna a škola dle ní v praxi postupuje. Informace o vzdělávacím programu školy nejsou zveřejněny, základní informace dle sdělení ředitelky školy byly poskytnuty na úvodní třídní schůzce pro rodiče. Využití vstupních prostor k prezentaci výsledků výchovně vzdělávací práce více využívá jen jedna třída (výkresy dětí), další informace mohou rodiče získat na požádání v osobním kontaktu s učitelkami při předávání dětí.

Klima školy je velmi ovlivněno nízkou úrovní v systému vedení a motivování lidí. Často jsou děti spojovány z důvodu absencí ředitelky či učitelek (např. provozně byly třídy spojeny v důsledku nepřítomnosti ředitelky 20 dnů ve šk. roce 2004/2005). Učitelky se soustřeďují pouze na práci ve své třídě, chybí jejich vzájemná konstruktivní spolupráce.

Průběh a výsledky vzdělávání

Ke sledování a vyhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v MŠ bylo využito hospitací v dopoledním bloku činností u všech učitelek, byla sledována funkčnost nastavených režimových momentů v uspořádání dne v MŠ, nedílnou součástí byly neformální rozhovory s pedagogy.

Spontánní a řízené činnosti

Při zpracování třídních vzdělávacích programů učitelky navazují na daná celoroční témata, která více využívají pro plnění obsahu řízených činností než pro spontánní tvořivou hru. Příprava učitelek byla vždy zaměřena na materiální podporu činností, méně už byl promyšlen obsah a vlastní organizace. Spontánní činnosti probíhaly odděleně od řízených, jejich organizace byla ovlivněna počtem přítomných dětí. V průběhu ranního scházení měly charakter individuálních činností u stolečku, popřípadě dítě využilo nabídky učitelky (omalovánky, pracovní manipulativní činnosti). Prostředí tříd je podnětné, nabídka hraček a pomůcek je pestrá, ale děti nejsou vedeny k jejich smysluplnému využití. U započaté hry dlouho nevydrží, odbíhají a začínají hru jinou, čekají, až hru bude organizovat učitelka. Co funguje méně, je zachovávaní produktů her, které by podněcovaly bezprostřední zájem dětí o pokračování hry a její tvořivé rozvíjení. Nabídka spontánních tvořivých aktivit ve třídách není zajímavá zvláště pro chlapce, chybí nabídka pro experiment a objevování či vybavené dílny. Částečně se podařilo zaujmout děti pouze v jedné třídě, kdy učitelka zvolila činnosti, které navazovaly na zkušenosti dětí, podporovaly jejich kreativitu, vhodně byly využity prvky smyslové výchovy (sestavování květin z různých stavebnic, zdobení květinového domečku, dekorativní vázičky, sázení sazeniček do květníků aj.). Nedostatečně promyšlená organizace i motivace byla patrná při výrobě škrabošek na karneval, či tvarování květin z těsta nebo při realizaci pohybových aktivit. Výsledkem bylo pobíhání dětí po třídě a vrácení se k rušné hře s auty. Ve druhém případě dlouhým vysvětlováním pravidel pohybové hry ztratilo cvičení smysl a následně i děti zájem, nevhodně byl zařazen rovněž závodivý běh kolem MŠ. Hodnocení se v převážné míře vždy stočilo na chování dětí, k sebehodnocení nejsou vedeny, herní pravidla nejsou dobře nastavena.

V přípravě řízených činností učitelky nevyužily plně zpracovaných třídních vzdělávacích programů, bylo stanoveno odlišné tematické zaměření týdne bez racionálního zdůvodnění (např. téma „Kuchař – hlad“ na téma „Letní karneval“). Plány jsou zaměřeny na obsah (výčet jednotlivých činností), který by dané téma měl naplňovat. V realizované změně v průběhu inspekce toto chybělo, učitelky těžko konkretizovaly svůj pedagogický záměr, k tomu

odpovídala i organizace a celková příprava. V systému plánování chybí zpracování očekávaných kompetencí dětí, vzdělávací cíle nejsou jednoznačně stanoveny směrem ke konkrétnímu složení dětského kolektivu. Využívání metod vedoucích k aktivizaci dítěte a k získávání dovedností vlastní zkušeností, tj. prožitkem, v profesním vybavení učitelky chybí. Efektivitu snižovalo užívání většinou slovních metod, kde verbální projev učitelky převažoval (vysvětlování postupu či organizace). Ani zvolené téma *Letní karneval*, které vybízelo k uplatnění tvořivosti dětí, nebylo využito k aktivnímu prožitkovému učení. Učitelka nevyužila dětské tvořivosti a nápaditosti, pro výzdobu třídy či dekoraci raději všechny pomůcky koupila. V přímé úměrnosti a s absencí prožitku se k nim děti i patřičně chovaly. Převažovala tendence manipulativního vedení dětí, což následně vedlo ke ztrátě zájmu o společnou činnost a nespolupracující chování dětí. Kladení otevřených otázek, které by evokovaly k souvislému mluvnímu projevu dětí, učitelky nevěnovaly velkou pozornost, pravidla dialogu nejsou zatím vžitá. Způsob motivace k řízeným činnostem v začátku navazoval na zkušenost dětí, chyběla promyšlenost průběžné motivace. Projevy dětí byly předmětem častého hodnocení a usměrňování, chybělo pozitivní formativní hodnocení.

Úroveň sledovaných spontánních činností je hodnocena stupněm dobrým, řízené činnosti jsou hodnoceny jako vyhovující.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky odpovídá věku a individuálním schopnostem. Hygienické návyky mají vžité starší děti, samozřejmostí není užívání hřebenu. Při stolování jsou téměř všechny děti samostatné, většina zvládá správné držení lžice, ne všechny předškolní děti jsou vedeny k pravidelnému užívání příboru. Připomínaná pravidla k utváření kulturních a společenských návyků děti respektovaly často neochotně. Nejstarší děti umí uplatnit kreativitu v tanečně pohybových činnostech. Nedostatek času pro rozvinutí spontánních aktivit dětí v průběhu dne se odráží v úrovni jejich tvořivosti, fantazii či možnosti se uplatnit při odhalování nových poznatků a zkušeností. Z řečových schopností zvládají pojmenovat předměty včetně určení jejich vlastností, přiměřeně k věku mají osvojeny elementární poznatky o světě, který je obklopuje.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

V celkovém posouzení jsou průběh a výsledky vzdělávání poskytované mateřskou školou hodnoceny stupněm - „vyhovující“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy ze dne 13. 7. 2001 včetně upravujících dodatků
2. Jmenovací dekret ředitelky školy ze dne 2. 1. 2001
3. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení vydané Školským úřadem v Litoměřicích dne 12. 2. 1999, čj. 65/99
4. Výkaz škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole dle stavu k 30. 9. 2004
5. Přehledy výchovné práce platné pro školní rok 2004/2005 – obě třídy
6. Evidenční list dítěte v MŠ – školní rok 2004/2005
7. Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ – školní rok 2004/2005
8. Kniha úrazů vedená od 31. 5. 2004
9. Přehled měsíční docházky dětí – školní rok 2004/2005 – září – červen – obě třídy

10. Organizační schéma příspěvkové organizace bez bližší identifikace platnosti
11. Školní řád vydaný k 31. 1. 2005
12. Provozní řád školy ze dne 1. 4. 2005 bez průkaznosti projednání
13. Pracovní doba zaměstnanců školy – dokument vydaný ředitelkou školy 30. 9. 2004 a upravený k 1. 3. 2005
14. Školní vzdělávací program – „Hrajeme si od jara do zimy“ – platný pro školní rok 2004/2005
15. Třídní vzdělávací programy – obě třídy
16. Zápisy z pedagogických a pracovních porad – školní rok 2003/2004, 2004/2005
17. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2004/2005
18. Kritéria hodnocení pracovníků školy
19. Personální dokumentace zaměstnanců školy
20. Přehled o vzdělávání učitelů
21. Režim dne v MŠ

ZÁVĚR

Odborná kvalifikace v pedagogickém sboru je zajištěna pouze částečně. Úvazky pedagogů pokrývají a organizačně zajišťují provozní dobu školy, méně je už pamatováno na souběžné působení učitelek ve prospěch poskytovaného vzdělávání, nevyhovující je systém služeb přímé pedagogické a kontrolní činnosti u ředitelky školy. Nedostatky byly zjištěny v průkaznosti dokumentace k organizaci provozu vůči zaměstnancům i v systému vedení a motivování lidí. Nedostatečná spolupráce uvnitř pracovního kolektivu se promítá do celkové kvality práce školy.

Materiálně technické zázemí školy je velmi dobré a umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program. Slabším článkem řízení je oblast kontroly se sledováním účelnosti využívání pomůcek a vybavení.

Kvalita výchovně vzdělávacího procesu je ovlivněna mírou promyšlenosti příprav a systémem plánování, v neposlední řadě i vzájemnou komunikací uvnitř kolektivu. Chybí systémová provázanost programu s převedením do praxe, kontrolní a evaluační činnost v oblasti vzdělávání nefunguje. Příčinnou souvislostí toho, že učitelky zatím nedovedou uplatňovat plně metody a formy práce směřující k prožitkovému učení, je absence v pedagogickém a metodickém vedení lidí. Ředitelka školy se zaměřila zejména na zkvalitnění prostředí včetně vybavení MŠ a podcenila důležitost hlavního poslání MŠ, tj. výchovně vzdělávací funkci a naplňování přijatého programu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Šutková	Ludmila Šutková v.r.
Člen týmu	Marie Bimová	Marie Bimová v.r.

V Litoměřicích dne 27. 6. 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce Litoměřice, Na Valech 525, 412 01 Litoměřice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: V Roudnici n.L. 30. 6. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jaroslava Dvořáková, ředitelka mateřské školy	Dvořáková v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Roudnice n. L. Karlovo náměstí 21 413 01 Roudnice n. L.	2005-07-25	f2-1043/05-1351

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2005-07-25		Připomínky nebyly podány.